

Vinnulívsútbygging

Í 1958 fékk javnaðarflokkurinn slíka framgöngd, at honum mátti litast leiðsluna av landsins stýri í hendi.

Fáru 22 árinu hefur formannskapur tingsing og landsstýrisins verið í honum javnaðarmanna tey 18.

Tá nú ætlan javnaðarflokksins sambært Paula Ellefsen og Jógvan Sundstein alla tíðina hefur verið at jarðleggja alt privat fyrirkasssemi, at nationalisera hvørt virki, hvønn handil og hvørt skip, má metast, at javnaðartingmenn — landsstýris- og lógmenn hava verið nakrir ódugnakroppar, tí ongantíð eru so mong nýggj virki sett á stovn, og ongantíð hava tey haft slíkar umstøður fyrri at blóma sum hesi 18 árin.

Jógvan Sundstein og Pauli Ellefsen hava mis-skilt eitt og annað.

At vinna virkandi fólk ávirkan á leiðslu vinnunar og medabýrgd og medaverð fyrri og um egin kor, tað veri seg innan koooperativt, alment ella privat virksemi, er í sjálvum sær eitt mál, sum leggur fyrirkassseminum skyldur til, men samstundis elvir hetta mál til skilagóða leiðslu, tí eftir lit verður við fyrirkassseminum. Hetta drepur ikki, forðar ikki ella darvar, men eggjar heldur til skapan og loysir út rationelt snildi.

Javnaðarflokkurin vil framhaldandi skapa karmar um sunt og mennandi fyrirkasssemi, og vil framhaldandi eggja og stuðla, eins og hann altíð hefur gjørt. Men hann vil ikki vera við til balla nakað fyrirkasssemi so inn í vatt, at allar avbjóðingar verða burturbeindar, tí samfelagið skal bera figgjarligu ábyrgdina. Tað veri seg um hesar avbjóðingar koma frá kappinguttan eftir, kapping vegna tørvandi vinnulígs hugflog og egnari vinnu ella kapping frá neyðugum almennum servicevirksemi.

Kemur tað hagartil, at ikki skal vera loyvt at nýta samfelagsorkuna skilagott, eitt nú tá alment fyrirkasssemi kann loysa møguleikar úr lagdi, sum annars verða ónyttir, so er javnaðarflokkurin ikki við.

Hetta valið snýr seg fyrri okkum um nakrar fáar hevuðstættir. M.a. er vert at nevna tveir:

1. Skulu áhugamálini hjá einum litlum fátali — sum ofta persónliga ikki lata tað til samfelagsáðvarðandi, ið svarar til egna nýtslu —

Atli Dam valeyvni í Suðuroy

ganga fram um áhugamálini hjá Fjældini, ella skal tí almenna vera loyvt at vísa á skilabetri tiltøk, sum bera nýggj virði inn í samfelagið, samstundis sum tey nøkta ein servicetørv, sum frammanundan ikki verður nøktaður?

2. Skal ein halda orð í politiskum samstarvi og vinna álit tá so er, ella skal ein sleppa at bróta givin lyfti, uttan at veljarin átalar hetta?

Smyrlamálið er tyðuliga nál, har ræðsla fær afturáldis til at sparka harðliga í samfelagið. Ræðsla yri, at eitt ov litið konstruktivt virksemi ikki verða nervað av einum almennum, hóast tey nærum ikki nertur við teirra vanliga arbeidslátt.

Smyrlasliglingin vinnur jú fyrst og fremst úrtøku sína við sigling nillum útland og við sigling við ferðafólki. Tvey æki, sum verandi feløg nærum einki gera við. Javnaðarflokkurin kann ikki góðtaka at sita hendur í favn her. Orsøkin er m.a., at verandi feløg — sum ikki nerta ein fingur á hasum báðum økjum — heldur vilja eta hvørt annað upp á Danmark-Føroya fraktrútni enn at hugsa um nýskapan.

Tola hesi feløg — sum við almennum lánun, veðhaldum og avskrivningum eru stuðlaði sera nøgv, ja eins og nógv og teir útlendingar, vit skulu kappast við — ikki, at Smyril flytur fyrri einar 3–5 mill. kr. av teirri øking, feroyskum farmaflutningi er fyrri, ja so hava tey skipað seg skeivt í kappingini sínar millum. Tí, legg væl til merkis, Smyril tekur ikki av tí verandi, men fær einans lut í vøkstrinum, sum stavar frá, at útflutningsmyndstíð er lagt um. Er nakar, sum missir, eru tað útlendsk frysti- og fiskaflutnings-skip.

Tá er betri, at Smyril visir teim á nýggjar leiðir og flutningshættir.

Smyrlamálið er samstundis dómi um, at ætla menn at loypa frá givnum orði í politikki, fær hetta fylgjur. Í fyrsta lagi stjórnarkreppu og val, í øðrum lagi helst veljaranna missingd.

Tað er einki tjak mögult um tað, at folkaflokkurin er lopin frá lyftinum um, at tað skip, sum semja var um í august

1979 at keypa, skuldi sigla frá heysti 1980.

Harafurtimóti kann ein tjakast um og tæga sundur, hvat tað var, sum gjørdi, at ein litil áhuga-bólkur fékk teir til at loypa frá givnum lyfti og harvið seta seg í ta vanda-støðu, at aðrir flokkar eftir hetta ikki lita teim so frægt til, at politiskt samstarv fæst í lag.

Javnaðarflokkurin hevur lagt dent á at halda øll givin lyfti, eisini tey, vit vistu kostaðu atkvøður við eitt komandi val, javnber ávis yvirtøkumál, sum vit ikki bert samtyktu, men lögdu til rættis og samráðust við danir um, eins iðnir og aðrir. Men vit krevja harafurtimóti, at samstarvsmenn okkara halda orð.

Eftir hetta val eru vit tí í teirri støðu — um vit minka ella vaksa — at allir flokkar standa uttan fyrri okkara dyr og ynskja sam-

starv. Vit harafurtimóti mugu ógvuliga gjølla meta um, hvørt teir sattmálar, gerast kunnu, eiga hald framyvir ella ikki.

Trygd fyrri at røkka haldgøðum sáttmálum eiga vit betri, um veljarin sýnir, at honum líkar orðhaldni.

Dagstovnafelagið um kommununa:

Væl sinnað — so hendir ikki meira

Ætlaða byggingin av dagstovnum í Hoyvík og í Eysturbýnum naktar slettis ikki tørvin

Tørvurin á vøggustovu- og barnagarðsplassum verður ikki nøktaður, sjálvst um teir ætlaðu dagstovnarir í Hoyvík og í Djóna í Geilsgøtu verða bygdir beinanvegin.

Hetta varð upplýst á einum tíðindafundi, sum Dagstovnafelagið skipaði fyrri hósadagin. Á fundinum greiddu umboð fyrri felagið frá tí, sum felagið hevur gjørt síðan tað var stovnað.

Sum ein reyður traður gekk í gjøgnum framlegurnar, at teir kommunalu myndugleikarnir í øllum fornum høvdu verið áhugaðir og væl sinnaðir, men so var ikki meira hent.

Kommunalu myndugleikarnir hava jú appellað til fólk um at taka íntiativ, um tey kunnu ávisa ein tørv, tí at tað skuldi kommunan taka um endan, men tað er komið til stykkis, hevur kommunan ignorað okkum, segði ein av limunum í Dagstovnafelagnum.

Hálvannað-hundrað børn

Tað er ein arbeidsbólkur við umboðum frá foreldrum, pedagogum og umboðum frá byggeidilini hjá Havnar kommunu, sum hevur gjørt dagstovna-projektið í Hoyvík og í Eysturbýnum.

Glapp av hendi

Í tí lutfalsliga stutta tíðarskeiðinum, Dagstovnafelagið hevur virkað, eru tvey hús gloppin felagnum av

hendi, tí myndugleikarnir arbeiddu so seint.

Í fyrri syftu var talan um ein dagstovn úti á Heygnum Mikla. Alt var gjørt greitt, tekningar til abotningar, figging og rakstur, men eigararnir kundu ikki biða, tí kommunalu myndugleikarnir høvdu svarað.

Í øðru syftu var talan um at fáa í lag eitt fritíðarheim nærhendis Venjingarskúlanum. Umframt tekningar og kostnaðarætlanir hevði ein bólur í Dagstovnafelagnum eisini gjørt eina tørvskanning í samstarvi við Venjingarskúlan.

Hendan ætlanin var sambært Dagstovnafelagnum fyrri so vitt góðtíkin av býaðnum, men skuldi bert hava endaliga góðtøku frá figgjarnevndini. Men málið kom ikki fyrri í figgjarnevndini fyrri summari-una, og tiskil seldi eigarin húsini til landsstýrið.

Tørvurin á vøggustovuplassum í Havn er mettur til 250–300, meðan tørvurin á barnagarðsplassum liggur um 350–400.

At bygt dagstovnarar til hesi børn hevði í alt kostað kommunu og ríkiskassa 14 mill. kr.

Meira um dagstovna-spurningin og eina møguliga viðmerking frá býráðspolitikkarum í seinri blað.

3 svara

Ætlar tú at velja eina kvinnu til lögtingsvalið?

Gurið Helmsdal Nielsen:

Eg ætli ikki at velja eina kvinnu bara tí at tað er ein kvinna. Tað skal vera ein, sum dugur er í.

Dagný Joensen:

Fyrri mær ræður tað ikki um, um tann eg velji er kall ella kvennkyn, men um, hvat persónurin kann standa inni fyrri, í tí sum hann framførir, sum mest átroðkandi mál. Eg plagi at siga, at vit vita hvussu menn hava roynst gjøgnum tíðirnar. Tað er tí hugsandi, at kvinnur kundi gjørt tingini øðrvísi og betri...

Anna Norðfoss:

Sjálvandi skulu kvinnur eisini luttaka í politikki, men at velja eina kvinnu, bert tí hon er kvinna, geri eg ikki.